

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2022 | NL

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

HOOFDARTIKEL

De rechtsstaat werkt ook door in de economie!

De rechtsstaat werkt ook door in de economie!

De crisis op het gebied van de rechtsstaat neemt steeds grotere vormen aan binnen de EU. De crisis heeft een sterk politiek karakter gekregen en heeft geleid tot juridische geschillen die de grondslagen van de Europese Unie zelf aantasten. Terwijl de politieke en juridische aspecten van het debat over de rechtsstaat veel publieke aandacht krijgen, blijft de economische invalshoek onderbelicht. Dit is mijns inziens een vergissing, aangezien de sociale en economische stabiliteit sterk wordt beïnvloed door de rechtsstaat.

Eerbiediging van de rechtsstaat stimuleert de groei doordat een aantrekkelijk klimaat wordt gecreëerd voor investeerders, die belang hechten aan veiligheid, zekerheid en transparantie. Ook de stabiele omstandigheden die worden geboden door rechtvaardige en ethische regeringen, alsmede een eerlijke en onafhankelijke rechterlijke macht, zijn bepalend voor een gunstig investeringsklimaat. Eerbiediging van de rechtsstaat is dan ook essentieel voor investeringen en handel.

Zelf ben ik van mening dat het beginsel van de rechtsstaat een grotere rol moet spelen in de interne markt. Eerlijke concurrentie is niet mogelijk als er in steeds meer EU-landen discriminerende maatregelen worden ingevoerd (zoals extra bureaucratie en belastingen die alleen van toepassing zijn op buitenlandse investeerders). Bepaalde rechten, zoals het recht op eigendom en de vrijheid van ondernemerschap, moeten beter worden gehandhaafd.

De economische dimensie van de rechtsstaat is vooral zichtbaar op het gebied van de uitbreiding van de EU. Voor kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten is het vooruitzicht op toetreding tot de EU de grootste stimulans om economische hervormingen door te voeren en de rechtsstaat te versterken. De EU moet het goede voorbeeld geven zodat deze landen het toetredingspad blijven bewandelen en hun democratieën naar Europees model blijven ontwikkelen. Dit is des te belangrijker nu andere landen steeds meer pogingen ondernemen om invloed uit te oefenen, bijvoorbeeld in de Westelijke Balkan.

Dit zijn slechts enkele van de redenen waarom de economische aspecten van de rechtsstaat beter in het oog moeten worden gehouden. De economische dimensie van de rechtsstaat verdient meer aandacht. Hierbij is voor ons — het EESC — een rol weggelegd bij onze lopende onderzoeksmissies op het gebied van de rechtsstaat. Zelf zou ik de Europese Commissie krachtig willen aansporen om in haar verslag over de rechtsstaat 2022 een apart hoofdstuk aan de economische dimensie te wijden; langetermijnreflectie en -investeringen op dit vlak zijn zeker de moeite waard.

Christa Schweng, voorzitter van het EESC

VOOR IN UW AGENDA

1-2 maart 2022, Brussel

Conferentie van het Stakeholdersplatform voor de circulaire economie

4 maart 2022, Brussel

Een duurzame toekomst voor de Europese industrie

8 maart 2022, Brussel

Conferentie over vrouwen op de arbeidsmarkt

15-17 maart 2022, Brussel

Dagen van het maatschappelijk middenveld 2022

23-24 maart 2022, Brussel

EESC-zitting

METEEN TER ZAKE!

In onze rubriek “Meteen ter zake” vragen we EESC-leden naar hun mening over belangrijke kwesties die van invloed zijn op het dagelijks leven in de EU.

Voor deze editie vroegen we **Sandra Parthie** om uit te leggen wat het belang is voor de burger van het EESC-advies over *industriële ecosystemen, strategische autonomie en welzijn*, dat tijdens de zitting van januari werd aangenomen. (ehp)

MET PROTECTIONISME ZIT DE EUROPESE INDUSTRIE OP EEN DOOD SPOOR, KLIMAATNEUTRALITEIT BIJDT DE UITWEG.

Door Sandra Parthie

Disruptie, transitie, transformatie, herstructurering: we leven in “interessante tijden”, zoveel is duidelijk. Verschillende megatrends buitelen over elkaar heen en doen de Europese burger duizelen: klimaatverandering en de noodzaak om onze economie koolstofvrij te maken, digitalisering en de noodzaak om anders te gaan werken, deglobalisering en de noodzaak om economisch relevant te blijven.

In de industrie wordt de concurrentie steeds feller en steeds mondialer. Europeanen zijn er al geruime tijd aan gewend om op wereldniveau de scepter te zwaaien, voorop te lopen bij technologische ontwikkelingen en te profiteren van een steeds hoger niveau van sociaal en economisch welzijn. Al deze “zekerheden” komen nu echter op de helling te staan. Europa loopt het risico om in een door China en de VS gedomineerde nieuwe wereldorde af te zakken naar de derde plek.

“Hoe erg is dat?” zullen sommigen zich misschien afvragen. Nou, dat is behoorlijk erg. Europa heeft zelf immers nauwelijks natuurlijke hulpbronnen en eeuwenlang hebben onze economie en ons maatschappelijk welbevinden geprofiteerd van de internationale handel en van de mogelijkheid om grondstoffen te verwerven en te gebruiken, van zilver tot specerijen, olie en gas. Europa heeft vaak de baas gespeeld over zijn handelspartners en de handelsregels en -normen naar zijn hand gezet. Het heeft dit kunnen doen omdat het marktmacht had, een sterke concurrentiepositie en innovatief vermogen.

Maar inmiddels liggen de kaarten anders. Hoewel de EU werkt aan de voltooiing van haar interne markt, zijn er nog veel interne obstakels en veel nationale belangen die het proces vertragen. En terwijl de lidstaten met elkaar in de clinch liggen over de details van de regelgeving, neemt de marktmacht van de EU af, vooral ten opzichte van Azië. Tegen 2030 zal naar verwachting maar liefst 85 % van de economische groei buiten de EU plaatsvinden. Dat wil zeggen op markten en volgens regels en normen van andere landen, die geen boodschap hebben aan Europese waarden op het gebied van sociale bescherming, werknemersrechten, sociale dialoog, arbeidsvoorwaarden en milieunormen. Dat wil ook zeggen dat het voor Europese bedrijven en ondernemers lastiger wordt om toegang te krijgen tot onmisbare hulpbronnen. Niet alleen omdat de wereldwijde vraag naar — en dus ook de concurrentiestrijd om — deze hulpbronnen toeneemt, maar ook omdat er steeds vaker naar protectionisme en dwang- of vergeldingsmaatregelen tegen landen, bedrijven en economieën wordt gegrepen. Al deze ontwikkelingen zijn van invloed op de toegang tot de hulpbronnen, zoals zeldzame aardmetalen en grondstoffen, die onze verwerkende industrie nodig heeft om te kunnen functioneren en hoogwaardige werkgelegenheid te kunnen bieden.

Pleiten voor strategische “autonomie” gaat dit probleem niet oplossen. Wie protectionisme propageert en naar economische zelfredzaamheid streeft, zit op een dood spoor. Europa kan niet autonoom zijn omdat het niet over voldoende hulpbronnen beschikt en moet zich dan ook blijven inzetten voor een goed functionerend internationaal handelsstelsel.

Los daarvan heeft het behoefte aan een strategie om uit de impasse te raken. Europa moet waar mogelijk zijn eenzijdige afhankelijkheid verminderen, zijn grondstofintensieve consumptie- en productiepatronen veranderen, zijn verwerkingscapaciteit vergroten en investeren in de ontwikkeling van productiefaciliteiten in toekomstgerichte sectoren. Dit geldt met name voor hoogwaardige goederen: het is van essentieel belang dat de EU hiervoor haar technologisch en innovatiepotentieel op peil houdt.

Duurzaamheid en klimaatneutraliteit zijn dan ook terecht de nieuwe leidende beginselen voor onze economische activiteiten. Een belangrijke factor die van invloed is op het concurrentievermogen van Europa is energie, of liever de productiewijze en de prijs ervan. De recente stijging van de energieprijzen houdt de gemoederen momenteel erg bezig en bezorgt zowel particuliere huishoudens als het bedrijfsleven en de politiek veel hoofdbrekens. De geschiedenis leert ons ook dat dit verontrustende geopolitieke implicaties kan hebben. Europa is voor zijn energievoorziening nog steeds sterk afhankelijk van externe producenten. Als hierin verandering wordt gebracht, zal dat onze economie in velerlei opzichten ten goede komen: investeringen in hernieuwbare energiebronnen en een gedecentraliseerde energievoorziening zullen de Europese industrie een impuls geven, de CO₂-uitstoot terugdringen, de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen met hun sterk schommelende prijzen verminderen en op lange termijn tot lagere energieprijzen leiden. Dit moet dan ook boven aan de Europese beleidsagenda staan.

Anderzijds is het zo dat Europa geen monolithisch blok is. Het vermogen om zich aan te passen aan deze nieuwe behoeften en om te gaan met disruptieve factoren verschilt dan ook sterk van regio tot regio en van lidstaat tot lidstaat. De transitie vergt investeringen in onderzoek en innovatie, in infrastructuur, in het aantrekken van bedrijven, in gunstige productie- en verwerkingscondities voor bedrijven, in nieuwe technologieën en materialen. Maar ook in steunmaatregelen voor werknemers in sectoren die worden getroffen door herstructurering en in onderwijs, vaardigheidstraining en omscholing.

Niet alle lidstaten zijn daarvoor even goed toegerust. Bovendien heeft de pandemie de ongelijkheid tussen de lidstaten nog vergroot en hebben regeringen heel verschillende taken- en prioriteitenlijstjes. Deze verschillen mogen het zicht van de politieke leiders echter niet vertroebelen: klimaatverandering wacht niet tot de volgende verkiezingen, er zijn financiële middelen beschikbaar voor digitale en groene investeringen, en verbetering van de capaciteiten en governance van overheidsdiensten vergt geen bovenaardse krachten, maar is een kwestie van politieke wil. Burgers zijn zich bewust van de structurele veranderingen die zich momenteel voltrekken. Om draagvlak te creëren voor de beleidsmaatregelen die deze veranderingen in goede banen moeten leiden, is breed overleg en uitgebreide communicatie nodig, vooral met de sociale partners en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld.

Sandra Parthie is directeur van het Brusselse kantoor van het Duits Economisch Instituut. Ze is lid van de groep Werkgevers van het Europees Economisch en Sociaal Comité en rapporteur voor het EESC-advies over industriële ecosystemen, strategische autonomie en welzijn, getiteld [“Hoe kunnen de bestaande industriële ecosystemen bijdragen aan de strategische autonomie van de EU en het welzijn van Europeanen?”](#)

“EEN VRAAG VOOR ...”

Een vraag voor...

In onze rubriek "Een vraag voor ..." beantwoordt Maria Nikolopoulou vragen van lezers van EESC Info over het hoe en waarom van de ad-hocgroep Gelijkheid, waarvan zij voorzitter is geworden. (ehp)

Maria Nikolopoulou: We werken voortdurend aan een cultuur van gelijkheid

EESC Info: U bent verkozen tot voorzitter van de ad-hocgroep Gelijkheid die binnen het EESC is opgericht. Wat zijn de belangrijkste taken die de groep op zich zal nemen?

Maria Nikolopoulou: De groep Gelijkheid zet zich in voor een transversale cultuur van gelijkheid en non-discriminatie in het EESC. Als eerste stap zullen we dan ook nagaan op welke gebieden leden mogelijk ongelijk worden behandeld op grond van hun afkomst, gender, seksuele geaardheid of overtuigingen. We streven er ook naar de participatie van vrouwen in ons Comité te vergroten en zo snel mogelijk een genderevenwicht te bereiken. Momenteel tellen we 108 vrouwen onder onze leden (32,82 %). Enerzijds willen we het aantal vrouwelijke leden op middellange en lange termijn verhogen en anderzijds willen we ervoor zorgen dat we ruimte en de nodige voorwaarden voor een actiever

optreden van vrouwen creëren. Een van de instrumenten die we willen verbeteren is het verzamelen van gegevens over de deelname van vrouwen aan onze activiteiten, niet alleen als leden, maar ook als deskundigen en sprekers.

Hoe gaat de groep samenwerken met andere Europese instellingen en organisaties die zich bezighouden met gelijkheidskwesties?

Vorig jaar hebben we contact gehad met de voormalige voorzitter van de FEMM-commissie van het Europees Parlement, **Evelyn Regner**, en de vicevoorzitter van het Parlement voor gendergelijkheid en diversiteit, **Dimitrios Papadimoulis**, om ideeën, beste praktijken en acties uit te wisselen. Geïnspireerd door het Parlement hebben we ook zelf een week van gelijkheid georganiseerd. We hebben dit idee aangepast aan onze eigen werkzaamheden en tijdschema door tijdens de afdelingsvergaderingen aan het eind van het jaar thematische debatten te houden over onderwerpen die verband houden met vrouwen, variërend van gendergerelateerd geweld tot de rol van vrouwen in de landbouw, scheepvaart, de economie en externe betrekkingen. Daarnaast zijn we momenteel bezig een open evenement te organiseren dat we zullen uitzenden en dat we voortaan elk jaar ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag op 8 maart willen houden.

Dit jaar willen wij die dag de aandacht van het publiek vestigen op de situatie van vrouwen op de arbeidsmarkt.

EESC Info: Waarom is het volgens u belangrijk dat het maatschappelijk middenveld over een dergelijke groep beschikt?

Het EESC maakt deel uit van het maatschappelijk middenveld. De organisaties waartoe wij als leden behoren, eisen respect en bevorderen gelijkheid op nationaal en lokaal niveau. Het is aan ons om in het “huis van het maatschappelijk middenveld” op Europees niveau hetzelfde te doen. Willen we voor onze waarden en eisen staan, dan moeten we ook zelf doen wat we van anderen verlangen door voortdurend te werken aan een cultuur van gelijkheid.

Maria Nikolopoulou, lid van het EESC, voorzitter van de ad-hocgroep Gelijkheid

RAADT U WIE ONZE GAST IS?

De speciale gast

Elke maand laten we u kennismaken met een speciale gast, iemand van wie het werk en de inzet een inspiratiebron vormen voor anderen. Een persoon die zich onderscheidt door zijn of haar moed, karakter en doorzettingsvermogen.

Deze maand is onze gast **Hanna Liubakova**, een Belarussische activiste en journaliste die hardop zegt dat de Belarussische oppositie nu meer dan ooit Europa nodig heeft. Zij roept de Europese Unie en andere donoren op de acties van de oppositie te steunen en met name journalisten en ngo's te helpen bij hun strijd voor vrijheid en democratie.

Zij wil dat haar stem wordt gehoord, met name wanneer zij vraagt om hulp bij het creëren van een cultuur van oppositie en respectvol debat, en bij het versterken van het transformatieproces.

Hanna Liubakova is een journaliste uit Belarus en is non-resident fellow bij de Atlantische Raad. Zij werkt als opleider en mentor op het gebied van journalistiek. Haar loopbaan begon zij bij de enige onafhankelijke Belarussische tv-zender Belsat, waar zij als correspondentente en tv-presentatrice werkte. Zij bracht verslag uit vanuit verschillende landen en regio's, waaronder België, het Verenigd Koninkrijk, Polen, Frankrijk en Tsjetsjenië. Zij ontving de Václav Havel Journalism Fellowship bij Radio Free Europe/Radio Liberty in Tsjechië en een fellowship van het World Press Institute in de Verenigde Staten. Hanna Liubakova studeerde in 2010 af in kunstgeschiedenis aan de Jagiellonische Universiteit in Krakau (Polen) en behaalde in 2017 met onderscheiding een master in de internationale journalistiek aan de Brunel-universiteit in Londen. Ze kreeg de Peter Caws-prijs voor het beste postdoctorale proefschrift. (ehp)

Hanna Liubakova: het maatschappelijk middenveld in Belarus moet dringend hulp krijgen

De Belarussische bevolking heeft grote veranderingen ondergaan. Sinds 2020 is er een levendige volksbeweging ontstaan, die uitmondde in de grootste massaprotesten sinds de ineenstorting van de Sovjet-Unie. Anders dan bij vorige verkiezingen waren mensen uit alle lagen van de bevolking betrokken, en onder leiding van vrouwen verenigden zij zich via sociale media.

De Belarussische dictator Aleksandr Loekasjenko heeft de steun van de bevolking en zijn legitimiteit verloren. De massale mobilisatie van burgers heeft hem bang gemaakt. Het regime staat nu in overlevingsstand en richt zijn inspanningen op het elimineren van afwijkende meningen. Het maatschappelijk middenveld was zijn eerste doelwit.

Sinds de onafhankelijkheid van het land vond nog nooit op zulke schaal repressie plaats. Sinds augustus 2020 zijn al ongeveer 40 000 mensen in hechtenis genomen. Het aantal erkende politieke gevangenen bedraagt bijna 1000 en dat aantal stijgt nog.

Toch hebben de burgers in Belarus nooit opgegeven. Zij zetten structuren op die de basis zullen vormen voor een nieuw Belarus. Ook werkten zij aan hervormingen en zamelden zij geld in om elkaar te ondersteunen en mensen in nood te helpen. Via de twee grootste crowdfundinginitiatieven, BySol en ByHelp, werd 7 miljoen USD verdeeld om financiële en juridische bijstand te verlenen aan de slachtoffers van repressie. Als reactie beschuldigde het regime deze initiatieven van financiering van extremisme en startte het strafzaken tegen hun oprichters. In sommige gevallen werden de bankrekeningen bevroren van mensen die door de betrokken initiatieven werden ondersteund.

Toen het regime van Loekasjenko met geweld optrad tegen demonstranten, hebben mensenrechtenverdedigers zich onvermoeibaar ingezet om de wreedheden van de staat vast te leggen en politieke gevangenen vrij te krijgen. Meer dan 100 websites werden geblokkeerd en alle grote onafhankelijke media werden het land uit gewerkt, maar mensen publiceerden en verspreidden zelf kranten en stuurden getuigenverslagen naar journalisten in het buitenland. Er zitten momenteel 32 mediaprofessionals in de gevangenis, maar de informatiestroom is nooit gestopt.

Het Belarussische maatschappelijk middenveld is nu vastbesloten, veerkrachtig en creatiever dan de staat, maar staat ook onder zeer grote druk. Door arrestaties en boetes hebben organisaties minder personele middelen. Veel organisaties zijn naar het buitenland verhuisd, hebben hun activiteiten opgeschort of hebben hun werk moeten verbergen voor het regime. Ruim 300 niet-gouvernementele organisaties werden ontbonden. In Belarus zijn de reeds beperkte financieringsmogelijkheden nu nog beperkter.

Het is dringend noodzakelijk dat de democratische wereld haar strategie ter ondersteuning van het maatschappelijk middenveld in Belarus herzielt. De belangrijkste opdracht bestaat erin de structuren ter plaatse in stand te houden en hulp te bieden aan de organisaties die moesten vluchten.

- In de eerste plaats moeten donororganisaties rekening houden met de toegenomen operationele kosten in de context van repressie en verplaatsing, en met de verminderde mogelijkheden voor het maatschappelijk middenveld om in Belarus inkomsten te ontvangen.
- Er dient rekening te worden gehouden met de wijziging van de vorm van de activiteiten wanneer het beheer in het buitenland plaatsvindt. De overgrote meerderheid van de organisaties kan momenteel alleen in het buitenland bestaan en de activiteiten in Belarus zijn meestal informeel en beperkt van aard. Het is belangrijk om mensen in het land te ondersteunen, hoe moeilijk dat ook is, want veel organisaties beschikken nog steeds over personeel ter plaatse.
- Momenteel beschikken tal van organisaties over weinig vrijheid voor het plannen van hun strategieën, doordat de steun via kortetermijnprojecten loopt, die hoogstens een jaar duren. Het is van cruciaal belang meer mogelijkheden te bieden voor langetermijn- en infrastructuurondersteuning. Dit geldt met name voor organisaties die verhuisd zijn en die hun communicatie met de doelgroepen in Belarus in stand willen houden. Er moeten horizontale banden worden gesmeed tussen activisten en initiatieven en deze moeten worden onderhouden.
- Daarnaast moeten donoren en betrouwbare begunstigers informatie uitwisselen om ervoor te zorgen dat de hulp optimaal wordt benut en dat door de regering georganiseerde niet-gouvernementele organisaties (GONGO's) en organisaties die achter het regime staan geen invloed kunnen hebben op de steun.

Loekasjenko wil Belarus uit de aandacht houden. De media hebben meer dan ooit hulp nodig.

- Ten eerste is het belangrijke te voorzien in noodhulp voor journalisten, waaronder juridische, financiële en psychologische steun.
- Ten tweede is institutionele steun aan de beide reeds gevestigde mediakanalen van cruciaal belang, evenals de ontwikkeling van een gedecentraliseerd netwerk van blogs en communicatiekanalen in Belarus. De bevolking heeft behoefte aan nieuwe content.
- Ten derde moeten krachtigere maatregelen ter bestrijding van propaganda en desinformatie worden ondersteund. Het is van cruciaal belang om toezicht op het internet tegen te gaan en Belarussische journalisten de instrumenten te bieden om censuur te omzeilen en hun digitale geletterdheid te vergroten. Dit is zeer belangrijk om de soevereiniteit van het land te bevorderen.

Om het maatschappelijk middenveld te ondersteunen is een langetermijnstrategie nodig, met voldoende flexibiliteit en creativiteit. Dit zal helpen om een cultuur van oppositie en respectvol debat tot stand te brengen en zal het transformatieproces versterken.

Hanna Liubakova

NIEUWS VAN HET EESC

[EESC: EU moet hard optreden tegen schendingen van de rechtsstaat](#)

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) stelt zich onverbiddelijk op tegen schendingen van de rechtsstaat in de EU en verklaart vastbesloten te zijn om ervoor te zorgen dat de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie strenge afschrikkende sancties opleggen aan lidstaten die de rechtsstaat systematisch schenden op een manier die de EU-begroting in gevaar brengt.

In zijn initiatiefadvies [Rechtsstaat en herstelfonds](#), dat tijdens de zitting op 20 januari is goedgekeurd, toont het EESC zich ingenomen met [Verordening 2020/2092](#), die de Commissie in staat stelt een EU-lidstaat bij systematische tekortkomingen op het gebied van de rechtsstaat financiële sancties op te leggen, en dringt het erop aan dat de verordening strikt wordt toegepast op alle terreinen die relevant zijn voor de begroting.

“Zonder de rechtstaat kan in Europa geen democratische, pluralistische samenleving worden opgebouwd en komt het voortbestaan van de EU in gevaar”, aldus **Christian Bäuml**, rapporteur voor het advies.

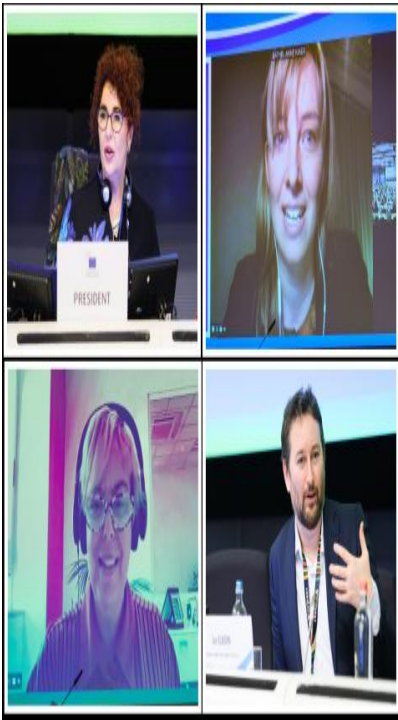
Om systematische schendingen van de rechtsstaat aan te pakken beveelt het EESC de EU aan om gebruik te maken van alle andere sanctiemiddelen, zoals de inbreukprocedure uit hoofde van artikel 263 VWEU en de procedure uit hoofde van artikel 7 VEU.

Het EESC is van mening dat systematische schendingen van de rechtsstaat door een lidstaat altijd ook de uitvoering van door de EU gefinancierde programma's aantasten of op zijn minst ernstig in gevaar brengen en schadelijk zijn voor de EU-begroting. Daarom is het van essentieel belang dat alle begunstigden van betalingen uit de Uniebegroting transparantieregels naleven en volledig kunnen aantonen waar de middelen voor worden gebruikt.

In de nationale herstel- en veerkrachtplannen moet worden aangegeven welke maatregelen de respectieve regeringen zullen nemen om de rechtsstaat te versterken.

Wat dit betreft zijn er echter te weinig initiatieven opgenomen in de tot dusver ingediende nationale plannen. Bovendien betreurt het EESC dat de Commissie in haar beoordeling van deze plannen onvoldoende belang aan de rechtsstaat hecht.

In zijn advies dringt het EESC erop aan dat alle lidstaten deelnemen aan de nauwere samenwerking inzake het Europees Openbaar Ministerie en dat dit als voorwaarde voor deelname aan door de EU gefinancierde programma's wordt gesteld. Deze samenwerking begint al vruchten af te werpen en zal op lange termijn waarschijnlijk bijdragen tot een enorme verbetering van de grensoverschrijdende strafvervolging. (II)

[Europees Jaar van de Jeugd 2022: streven naar tastbare en duurzame resultaten voor alle jonge Europeanen](#)

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) is tevreden dat 2022 in het teken zal staan van het Europees Jaar van de Jeugd maar acht het van belang dat het niet bij promotieactiviteiten blijft en dat het Europees Jaar met duidelijke plannen en toezeggingen bijdraagt aan de EU-strategie voor jongeren, met het oog op tastbare resultaten voor alle jonge Europeanen.

Tijdens zijn zitting van januari heeft het EESC een debat gevoerd over het Europees Jaar van de Jeugd 2022, samen met **Anne Kjær Bathel**, vertegenwoordiger van het Europees programma voor jonge leiders, **Joe Elborn**, algemeen secretaris van het Europees Jeugdforum, en **Miriam Teuma**, voorzitter van het Europees Stuurcomité Jeugdzaken van de Raad van Europa.

“Het is van essentieel belang dat jongeren inspraak hebben bij het formuleren van het huidige en toekomstige beleid”, aldus **Christa Schweng**, voorzitter van het EESC. “Zij zijn de toekomst, en daarom is het van cruciaal belang hen een stem te geven en in hen te investeren om een stabiele, vreedzame en duurzame samenleving op te bouwen en beleid te ontwikkelen dat tegemoetkomt aan de specifieke behoeften van de jongere generaties.”

Het EESC bevindt zich in een unieke positie om samen te werken en banden te smeden met jongeren-netwerken, en is bereid om een leidende rol te spelen in het Jaar van de Jeugd. Het Comité kan daarbij voortbouwen op succesvolle initiatieven zoals Jouw Europa, jouw mening, de rondetafelgesprekken voor jongeren over klimaat en duurzaamheid en de EU-jongerentop over klimaatverandering die het aan het begin van de zomer organiseert.

Het EESC kijkt ernaar uit om een positieve bijdrage te leveren aan het Europees Jaar van de Jeugd 2022, dat tastbare resultaten moet opleveren voor de Europese jongeren op beleidsterreinen die een impact hebben op hun leven. (ks)

EESC steunt de prioriteiten van het Franse EU-voorzitterschap

Herstel, kracht en saamhorigheid zijn de drie hoofddoelstellingen van het Franse voorzitterschap. Tijdens de zitting op 19 januari 2022 bevestigde EESC-voorzitter Christa Schweng aan Clément Beaune, de Franse staatssecretaris voor Europese Zaken, dat het EESC deze prioriteiten van harte onderschrijft.

“Uw prioriteiten — een meer soeverein Europa, een nieuw Europees groeimodel en een Europa waarin de mens centraal staat — komen sterk overeen met die van het EESC, en dat stemt ons tevreden”, aldus **Christa Schweng**, die daarmee onderstreepte dat het EESC zich vol overtuiging inzet voor een veerkrachtig, sterk, duurzaam en inclusief Europa.

Clément Beaune benadrukte dat het Franse voorzitterschap er alles aan zal doen om Europa te helpen klaarstomen voor de toekomst, en met name voor het jaar 2030, en het pad zal effenen voor ingrijpende veranderingen op het gebied van waarden, investeringen, jongeren, cultuur en gezondheid. Bijzondere aandacht zal uitgaan naar het bevorderen van onze gemeenschappelijke waarden, die de afgelopen jaren echter zijn verzwakt, wellicht omdat ze als vanzelfsprekend werden beschouwd, zoals de rechtsstaat en democratische waarden. “Wij willen een gevoel van saamhorigheid bevorderen en onze waarden uitdragen. Elk politiek project staat of valt met deze gemeenschappelijke Europese identiteit, die de nationale identiteit overstijgt”, zei hij.

Christa Schweng verwees ook naar de Conferentie over de toekomst van Europa, die binnenkort zal worden afgerond: “Als huis van het Europese maatschappelijk middenveld kunnen wij uw beste bondgenoot zijn in deze delicate eindfase. Tastbare resultaten en transparante follow-up zullen van cruciaal belang zijn. De burgers zullen om transparantie vragen en willen zien dat de EU haar beloften waarmaakt. Het Franse voorzitterschap zal dan ook een belangrijke rol spelen bij het welslagen van de conferentie en bij het dichten van de kloof tussen de EU en haar burgers.”

Clément Beaune beloofde zich ervoor in te zetten dat de Conferentie over de toekomst van Europa concrete voorstellen zou opleveren, die "snel moeten worden uitgevoerd, omdat de conferentie geen oefening voor de Bühne mag zijn, maar de basis moet leggen voor echte hervormingen". (mp)

Maak van toereikende, duurzame en toegankelijke kwaliteitszorg voor ouderen een prioriteit

In 2050 zal het aandeel 80-plussers in de bevolkingspiramide naar verwachting meer dan verdubbeld zal zijn. Een dwingende reden om een zorgmodel voor afhankelijke ouderen te mainstreamen in de beleidsvorming van de EU, aldus het EESC.

De pandemie heeft tekortkomingen in de ouderenzorg aan het licht gebracht, en het initiatief van de Europese Commissie inzake de opstelling van een nieuwe Europese zorgstrategie is volgens het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) een stap in de goede richting. Het is echter noodzakelijk dat de adviesorganen en de Europese maatschappelijke organisaties die ouderen vertegenwoordigen een stem in het kapittel krijgen.

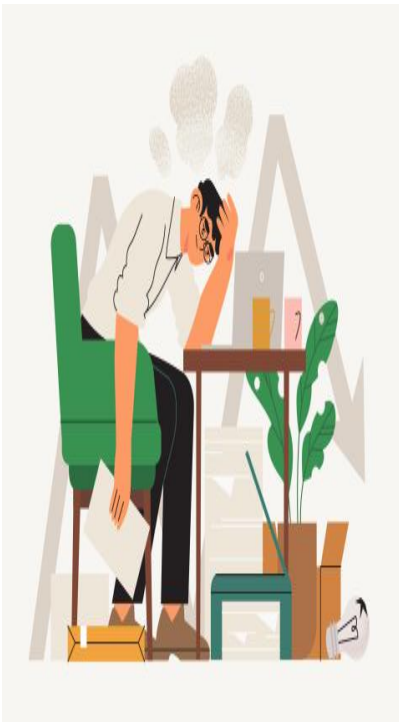
In zijn tijdens de januarizitting goedgekeurde [initiatiefadvies “Naar een nieuw zorgmodel voor ouderen: leren van COVID-19”](#) heeft het EESC de verschillende modellen voor langdurige zorg voor 65-plussers die hun autonomie hebben verloren of in institutionele zorgcentra verblijven, onder de loep genomen.

Miguel Ángel Cabra De Luna, rapporteur van het advies: “De zorg voor alle ouderen moet een hoeksteen van het EU-beleid zijn, in het kader van de uitvoering van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten.”

Het EESC stelt voor een Europese waarnemingspost voor ouderenzorg op te richten die het mogelijk moet maken om: toereikende statistische gegevens te verzamelen, goede praktijken van verschillende nationale modellen met elkaar te vergelijken, structurele tekortkomingen in de nationale stelsels in kaart te brengen, technische ondersteuning te bieden om de goedkeuring van politieke richtsnoeren op EU-niveau te vergemakkelijken, en de Europese pijler van sociale rechten te helpen implementeren.

Daarnaast pleit het EESC in zijn advies voor de invoering van een Europees Ouderenjaar, als erkenning van de grondrechten van ouderen en van hun bijdrage aan de samenleving, zoals vastgelegd in artikel 25 van het Handvest van de grondrechten van de EU.

Tijdens de pandemie werden de rechten en behoeften van ouderen slechts gedeeltelijk in aanmerking genomen, en zijn de conceptuele, structurele en functionele tekortkomingen in de zorgmodellen voor ouderen aan het licht gekomen. Breder gezien is tijdens de pandemie eens te meer duidelijk geworden dat de vergrijzing van de bevolking een fundamentele strategische uitdaging voor de EU en haar lidstaten is. (at)

Gezondheid en veiligheid op het werk: nieuwe beroepsrisico's maken een krachtige sociale dialoog noodzakelijk

Ondanks de verschuiving in beroepsrisico's als gevolg van de digitalisering van het werk - die tot een sterke toename van stress, burn-outs en ergonomische letsels heeft geleid en tot een lichte daling van het aantal arbeidsongevallen - blijft de sociale dialoog van groot belang om veiligheid en gezondheid op het werk te bevorderen, aldus het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) in zijn advies "De sociale dialoog als instrument voor de bevordering van de gezondheid en veiligheid op het werk".

"Maatregelen inzake veiligheid en gezondheid op het werk die via de sociale dialoog worden uitgevoerd, komen niet alleen de gezondheid van werknemers ten goede, maar kunnen ook de rentabiliteit van bedrijven verbeteren en tot lagere zorgkosten en minder ziekteverzuim leiden. De

maatschappelijke kosten van werkgerelateerde letsels en ziekten worden op 476 miljard euro oftewel 3,3 % van het bbp van de EU geraamd", aldus **Franca Salis-Madinier**, rapporteur voor het advies.

De kwaliteit van de sociale dialoog loopt echter per lidstaat uiteen, waardoor autonome overeenkomsten die de sociale partners op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk hebben gesloten, soms op ongelijke wijze ten uitvoer worden gelegd.

Het EESC vindt dat de Europese sociale dialoog moet worden versterkt om een uniforme bescherming van alle werknemers in de EU te waarborgen.

De Europese Commissie zou daarom duidelijke criteria moeten vaststellen om ervoor te zorgen dat de door de sociale partners ondertekende overeenkomsten in alle lidstaten ten uitvoer worden gelegd, vooral gezien het arrest van het Hof van Justitie van de EU waarin staat dat de Commissie niet verplicht is om gevolg te geven aan verzoeken van de sociale partners om de overeenkomsten ten uitvoer te leggen.

Naast een vruchtbare sociale dialoog is voor de vaststelling van de algemene richtsnoeren inzake veiligheid en gezondheid op het werk echter ook een sterk regelgevingskader nodig. Overeenkomsten die op verzoek van beide ondertekenende partijen tot richtlijnen van de Raad leiden, lijken doeltreffender aangezien zij concrete actieplannen in de lidstaten garanderen.

Het EESC dringt in dit verband aan op nieuwe richtsnoeren inzake telewerken, een ambitieuzer standpunt inzake kankerbestrijding en EU-richtlijnen inzake spier- en skeletaandoeningen en psychosociale risico's, die voor Europese werknemers een groot beroepsrisico aan het worden zijn.

De groep Werkgevers van het EESC heeft verschillende amendementen op het advies ingediend en zich met name verzet tegen de roep om nieuwe regelgeving en bijvoorbeeld tegen de voorgestelde EU-maatregelen inzake spier- en skeletaandoeningen en psychosociale risico's, alsook tegen het opstellen van nieuwe richtsnoeren voor telewerken.

Het advies, dat op verzoek van het Franse EU-voorzitterschap is opgesteld, is tijdens de EESC-zitting van januari goedgekeurd met 172 stemmen vóór en 32 tegen, bij 70 onthoudingen. (II)

Het EESC pleit voor een netwerk van financiële ombudspersonen voor kmo's en een "small business first"-aanpak inzake artificiële intelligentie in Europa

Het EESC pleit voor speciale financiële ombudspersonen als een manier om kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in Europa te helpen met hun financieringsproblemen. Het Comité benadrukt ook dat, willen kmo's artificiële intelligentie (AI) invoeren, er politieke wil moet zijn om hen daarbij te ondersteunen.

Tijdens zijn januarizitting heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) zijn goedkeuring gehecht aan twee adviezen over enkele van de meest urgente kwesties waar kmo's mee te kampen hebben.

In het advies "[Kmo-strategie 2.0 - Bevordering van doeltreffende en snelle resultaten](#)" wijst het EESC erop dat toegang tot krediet, liquiditeit, cashflow en betalingen stuk voor stuk kritieke struikelblokken zijn voor kmo's, zeker in het licht van de COVID-19-pandemie. Daarom stelt het Comité voor een netwerk van ombudspersonen voor financiën en financiering op te richten om:

- de toegang van kmo's tot financiering te verbeteren;
- te analyseren of en hoe intermediaire banken financiële instrumenten benutten om de kmo's te bereiken die de grootste behoefte aan financiële middelen hebben;
- te bemiddelen bij geschillen tussen kmo's en verstrekkers van financiering.

Het EESC stelt ook voor:

- een kmo-liquiditeitstaskforce op te richten die moet toezien op de nieuwe maatregelen van de Europese Commissie ter verbetering van de kortetermijnliquiditeit van micro-ondernemingen en kmo's;
- een één-loket-procedure in te voeren, om de lasten te verminderen voor bedrijven die EU-fondsen willen aanvragen maar daarvoor niet over voldoende personeel en juridische deskundigen beschikken;
- kmo's meer kansen te geven om in te schrijven op overheidsopdrachten in de lidstaten en om deze in de wacht te slepen.

In het advies "Ontwikkeling van artificiële intelligentie in Europese micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's)" wijst het EESC op het belang van een sterke politieke wil om de drempels voor de invoering van artificiële intelligentie in mkmo's te verlagen.

Die politieke wil is met name nodig om vertrouwen op te bouwen, waarbij een beroep moet worden gedaan op de sociale partners, kamers van koophandel, beroepsverenigingen en andere actoren om de praktische punten van zorg bij mkmo's weg te nemen.

Het EESC stelt een aantal maatregelen voor die ook een duurzaam politiek engagement vergen, met name:

- dankzij onderwijs en beroepsopleiding een algemene AI-geletterdheid bevorderen;
- ervoor zorgen dat mkmo's gemakkelijk toegang krijgen tot zowel openbare als particuliere financiering voor AI;
- zorgen voor de nodige infrastructuur en verbindingen in alle gebieden;
- bevorderen van een algemeen besef van cyberbeveiligingskwesaties;
- goede praktijken en succesverhalen op een zo groot mogelijke schaal verspreiden. (dm)

Sociale economie: pas investeringen aan om meer financiering aan te boren, aldus het EESC

Er zijn nieuwe financiële instrumenten nodig om de sociale economie verder te laten groeien dan de prikkel die uitgaat van overheidsprogramma's, aldus een nieuw advies van het EESC, dat ook oproept tot financiële educatie om particuliere financiering te stimuleren.

De sociale economie kan alleen geschikte investeringen aantrekken als er speciale financiële instrumenten zijn die sociale impact, aanvaardbare opbrengsten voor investeerders en billijke risico's voor sociale ondernemingen met elkaar in evenwicht kunnen brengen, aldus het EESC in een in januari goedgekeurd [advies](#).

Rapporteur **Giuseppe Guerini** zei hierover het volgende: “Een vlottere verbinding tussen particuliere investeringen en de sociale economie is zonder meer nodig. Wij menen dat financiële actoren organisaties in de sociale economie al te vaak als risicovol behandelen, alleen maar omdat zij instrumenten gebruiken die gewoonlijk worden gebruikt om andere soorten ondernemingen te beoordelen.”

Investeringen met een sociale impact moeten aan de volgende criteria voldoen:

- een duidelijk doel hebben om een sociale impact te creëren;
- ondernemingen steunen die duidelijk zijn omschreven als ondernemingen van de sociale economie;
- verwachtingsniveaus vaststellen die gebaseerd zijn op een billijk, duurzaam en transparant economisch rendement, ook als dit lager is dan het marktgemiddelde;
- toestaan dat een deel van de activa opnieuw wordt geïnvesteerd in andere investeringen met sociale doelstellingen;
- een meetbare impact hebben;
- stroken met de waarden van de onderneming waarin zij investeren.

Gedegen wederzijdse kennis is essentieel om de investeringskloof te overbruggen. Financiële actoren moeten beter worden ondersteund om de realiteit van sociale ondernemingen te begrijpen, en om deze ondernemingen te helpen de wereld en de financieringsinstrumenten te begrijpen”, aldus corapporteur **Marie Pierre le Breton**.

De verspreiding van goede praktijken, zoals het Finse expertisecentrum voor investeringen met impact of de Franse prestatieafhankelijke investeringsmodellen, kan ook helpen. Er moeten echter EU-brede indicatoren worden vastgesteld om de impact te beoordelen. Dit kunnen objectieve indicatoren zijn, zoals het aantal gecreëerde banen, of subjectieve indicatoren, zoals het welzijn van de gemeenschap.

[EESC geeft het recept voor voedselzekerheid en duurzaamheid](#)

In het advies over [voedselzekerheid en duurzame voedselsystemen](#), dat tijdens zijn zitting op 19 januari 2022 werd aangenomen, noemt het EESC de belangrijkste ingrediënten voor een duurzame en concurrerende Europese voedselproductie en wijst het de instrumenten aan die moeten helpen om de EU minder afhankelijk te maken van import en autonomer op het gebied van eiwitten.

Om een alomvattend voedselbeleid echt relevant te laten zijn voor de Europese consument is het essentieel dat de prijs en kwaliteit van het in de EU duurzaam geproduceerde voedsel concurrerend zijn. Dit betekent dat de Europese agrovoedingssector aan de consument voedsel moet

kunnen leveren tegen prijzen die de extra kosten in verband met bijvoorbeeld duurzaamheid, dierenwelzijn, hogere inputkosten, voedselveiligheid, voedingswaarde en een billijke vergoeding voor landbouwers omvatten en waarmee de sector tegelijkertijd de eerste keus van de overgrote meerderheid van de consumenten blijft.

Hoewel de Europese Green Deal een kans biedt om het “sociale voedselcontract” tussen de EU en haar burgers te herbevestigen door de beginselen van de “van boer tot bord”-strategie en de biodiversiteitsstrategie toe te passen, moet er nog veel worden gedaan. “De Commissie stelt te weinig concrete maatregelen voor om de agrovoedingssector te versterken en de inkomens van boeren en werknemers te verhogen, eerlijke prijzen te bevorderen en mensen bewuster te maken van de waarde van ons voedsel”, aldus corapporteur **Peter Schmidt**.

“De bevordering van open strategische autonomie, de wederzijdse erkenning van handelsnormen, de bevordering van onderzoek, meer digitalisering, de ontwikkeling van innovatieve technologie en zaaigoed, en een grotere toegankelijkheid van opleidingen in deze nieuwe technologie voor landbouwers zijn essentiële instrumenten om het concurrentievermogen van de Europese producenten veilig te stellen”, onderstreept rapporteur **Arnold Puech d’Alissac**.

Verhoging van de EU-productie van peulvruchten met een hoog eiwitgehalte en van oliehoudende zaden en perskoeken zou de Europese boeren ten goede komen en een positief effect hebben op het klimaat, de biodiversiteit en het milieu. (mr)

Binnenvaart heeft nood aan investeringen

De EU moet het Europese vervoer voortdurend aanpassen aan de huidige en toekomstige behoeften, met name gelet op veranderingen in de vraag en de stijgende lijn in de omzet van zeehavens. Dat moet in de eerste plaats gebeuren op basis van multimodaliteit en slimme scheepvaart, waarbij de voordelen van de verschillende vervoerswijzen moeten worden benut om optimale resultaten te behalen, de veiligheid te verbeteren en de belasting van het milieu te verminderen.

Dit is de kern van het [advies](#) van **Mateusz Szymański** over de mededeling van de Europese Commissie getiteld [Naiades III: Naar een toekomstbestendige Europese binnenvaart](#). Het EESC heeft dit advies tijdens zijn zitting in januari goedgekeurd.

In de marge van die zitting zei **Szymański**: “Naiades III is een belangrijk actieplan. Het EESC steunt de inspanningen om het aandeel van de binnenvaart in het passagiers- en goederenvervoer te vergroten. Hier ligt nog een groot, onbenut potentieel. Er is op veel niveaus politieke wil en engagement nodig voor de uitwerking van steunmaatregelen om infrastructuur te ontwikkelen en te onderhouden en een loopbaan in de binnenvaart weer aantrekkelijk te maken. Verder moet ook het TEN-T-netwerk worden aangepast aan nieuwe vervoerstrends.” (mp)

De ultraperifere gebieden zijn van cruciaal belang voor de toekomst van de EU

In een verkennend advies op verzoek van het Franse Raadsvoorzitterschap van de EU roept het EESC de Europese Commissie op na te gaan welke troeven de ultraperifere regio's in handen hebben voor de toekomst van Europa.

De Commissie moet passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat deze regio's bij het herstel na COVID-19 of de sociale, digitale en klimaattransities niet buiten de boot vallen. Het EESC stelt nieuwe belangrijke stappen voor met betrekking tot zelfvoorziening op voedsel- en energiegebied in de ultraperifere gebieden, de groene transitie, duurzaam toerisme, sociale inclusie, de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, vaardigheden en de problematische toegang tot water en sanitaire voorzieningen.

Rapporteur **Joël Destom**: “De perifere gebieden moeten worden gezien als proeftuinen voor het boeken van vooruitgang op mondiaal niveau en kunnen uitgroeien tot navolgenswaardige modellen.”

Corapporteur **Gonçalo Lobo Xavier**: “Het EESC dringt erop aan dat de toegang tot digitale diensten in de ultraperifere regio's wordt gewaarborgd en dat in de toekomstige operationele programma's een groot project voor toegang tot water en sanitaire voorzieningen wordt opgezet.” (tk)

[Het EESC stelt belangrijke toevoegingen voor op de aanbevelingen van de Commissie over het economisch beleid van de eurozone voor 2022](#)

Het EESC heeft in januari een advies goedgekeurd over de aanbevelingen van de Europese Commissie voor het economisch beleid van de eurozone voor 2022, rekening houdend met de huidige omstandigheden.

Rapporteur **Juraj Sipko**: “Een van de belangrijkste uitdagingen voor de economie van de eurozone is hoe om te gaan met de toename van de overheidsschuld, de hoge inflatie en de vraag hoe het transformatieproces in de richting van een groene en digitale economie kan worden voortgezet, waarbij ook aandacht moet worden besteed aan sociale stabiliteit”.

Het EESC is van mening dat het stabiliteits- en groeipact niet langer geschikt is voor de huidige omstandigheden. Het project van de bankenunie moet sneller vooruit gaan en de kapitaalmarktenunie moet worden voltooid. Ook maakt het EESC zich zorgen over de toenemende sociale instabiliteit en dringt het aan op nieuwe, geschiktere indicatoren voor ongelijkheid en armoede. (tk)

[Het EESC waarschuwt voor de mogelijke negatieve sociaal-economische gevolgen van het voorstel inzake de belasting van energieproducten](#)

In een advies van januari 2022 betoont het EESC zich ingenomen met de doelstelling van de Europese Commissie om het bestaande EU-kader te verduidelijken en te actualiseren en de Europese belastingheffing zo te structureren dat duurzame niet-fossiele energie wordt begunstigd.

Wel maakt het zich zorgen over de mogelijke negatieve sociaal-economische gevolgen van sommige maatregelen in het richtlijnvoorstel van de Europese Commissie.

“Wij pleiten voor een flexibelere houding inzake de toegelaten biobrandstoffen en de belasting daarop”, aldus rapporteur **Stefan Back**.

Ook beveelt het Comité aan te kiezen voor de term “energiearmoede”, in plaats van “kwetsbare huishoudens”, zou het graag zien dat milieubelastingen terugvloeien naar de zwaarst getroffen, en is het voorstander van een aanpassing van het Europese prijsstelsel om ervoor te zorgen dat de prijs van alle vormen van energie wordt weerspiegeld.

“Het EESC betreurt voorts dat het voorstel geen passende maatregelen bevat om mobiliteitsarmoede te voorkomen”, zo voegde corapporteur **Philippe Charry** daar nog aan toe. (tk)

Toegang tot grondstoffen wordt van fundamenteel belang voor het welslagen van de dubbele transitie

De belangrijke rol van grondstoffen is uitvoerig besproken tijdens een door het EESC op 31 januari georganiseerde conferentie op hoog niveau. De conferentie was aan twee belangrijke aspecten gewijd: de essentiële rol die kritieke grondstoffen spelen bij het waarborgen van de strategische autonomie van de EU tijdens de groene en digitale transitie en het belang van circulariteit met betrekking tot de noodzaak om een markt voor secundaire grondstoffen in Europa tot stand te brengen.

“Voor de meeste grondstoffen is Europa sterk afhankelijk van de rest van de wereld. Europa moet het voortouw nemen om aan te tonen dat deze industrie duurzaam kan zijn op milieu- en menselijk vlak”, aldus EESC-voorzitter **Christa Schweng**, die ook benadrukte dat strategische

partnerschappen nodig zijn met gelijkgezinde landen over de hele wereld.

Thierry Breton, Europees commissaris voor de interne markt, sprak de conferentie via een videoboodschap toe: “Tegen 2050 zullen we 60 keer meer lithium nodig hebben voor elektrische batterijen voor voertuigen. Ik twijfel er niet aan dat de circulaire economie de nieuwe modus operandi zal worden voor grondstoffen. Wij zullen op deze manier over een extra tool beschikken die van cruciaal belang is om de veiligheid en veerkracht van onze toeleveringsketens te waarborgen. Het EESC en de Europese Commissie zitten op dezelfde golflengte”.

Agnès Pannier-Runacher, de Franse staatssecretaris voor Industrie, erkent dat kritieke grondstoffen zeer belangrijk zijn voor de autonomie van Europa bij de transitie naar een groene en digitale economie op basis van een circulair model. De autonomie van Europa op het gebied van energie is een van de prioriteiten van het Franse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en Agnès Pannier-Runacher benadrukte in het licht daarvan dat “we niet kunnen toestaan dat onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verschuift naar een nieuwe afhankelijkheid van deze strategische metalen”.

De panelleden waren het erover eens dat Europa op dit gebied mondiaal leiderschap moet tonen door zijn milieu-, sociale en governancenormen naar een ongekend niveau te tillen.

“Het EESC is zich ten volle bewust van de dringende noodzaak om dit probleem aan te pakken. Het is van mening dat de door de Europese Commissie overwogen maatregelen van essentieel belang zijn om de industriële basis van de EU in stand te houden en te versterken”, aldus **Pietro Francesco De Lotto**,

voorzitter van de adviescommissie Industriële Reconversie van het EESC, die de conferentie heeft voorgezeten.

Geconcludeerd kan worden dat de overheidsinstellingen hun krachten verder moeten bundelen en actie moeten ondernemen en dat het maatschappelijk middenveld actief betrokken moet blijven op dit gebied.

De conferentie maakte deel uit van de activiteiten van het EESC met betrekking tot de Conferentie over de toekomst van Europa. (ks)

NIEUWS VAN DE GROEPEN

[De Green Deal is een gamechanger, ook op geopolitiek vlak](#)

Door Dimitris Dimitriadis, lid van de groep Werkgevers en voorzitter van de afdeling Externe Betrekkingen van het EESC

De Europese Green Deal is erop gericht de EU-economie koolstofvrij te maken en is daarmee een gamechanger die onze economie, onze samenleving en onze betrekkingen met de rest van de wereld radicaal zal veranderen.

Dankzij de COP26 wordt eindelijk door alle partijen erkend dat het vijf voor twaalf is. In deze race tegen de klok is de EU nog steeds koploper en moet Europa het goede voorbeeld geven. Het is ook in ons belang dat we onze economie snel moderniseren en optreden als wereldleider op het

gebied van recycling en de circulaire economie, het afvangen van koolstof uit de atmosfeer, groene waterstof, en zonne- en windenergiecentrales.

Als Europa als grootste wereldmarkt de omslag maakt naar klimaatneutraliteit, overstapt van fossiele brandstoffen op hernieuwbare energiebronnen en erin slaagt zijn energieafhankelijkheid terug te dringen, zal het effect daarvan overal voelbaar zijn. Denken we maar aan onze olie- en gasimport uit Rusland en Algerije.

We moeten trouw blijven aan onze traditie van multilateralisme: dat wil zeggen dat we niet de ogen mogen sluiten voor de gevolgen voor derde landen en dat we de zwakkere landen - de landen die minder hebben bijgedragen tot de opwarming van de aarde, maar wel het kind van de rekening zullen zijn - moeten bijstaan. Ook moet de EU onmiddellijk onderhandelingen beginnen met haar naaste burenen, om hen te helpen hun doelstellingen tijdig te verwezenlijken.

De Verenigde Staten staan nog steeds huiverig tegenover ons mechanisme voor koolstofgrenscorrectie, omdat zij vrezen dat het om een protectionistische maatregel gaat. Toch mag Europa geen afstand doen van dit mechanisme, dat onze manier is om koolstoflekkage te voorkomen.

Wat de afhankelijkheid van het buitenland betreft, is er ook de brandende kwestie van de kritieke grondstoffen. China levert 95 % van alle zeldzame aardmetalen die overal ter wereld voor nieuwe technologieën worden gebruikt. Het is de hoogste tijd om op zoek te gaan naar alternatieve bevoorradingsbronnen.

We beschikken over de wetenschap, de technologie, de financieringsmogelijkheden en de ideeën. Wat we niet hebben is tijd: de EU mag niet langer dralen, en het EESC zal de ontwikkelingen op de voet volgen en daarbij steeds weer duidelijk maken hoe het maatschappelijk middenveld tegen een en ander aankijkt.

Klik hier voor het volledige artikel: europa.eu/!39cXrP (kr)

[De sociale dialoog als instrument ter bevordering van gezondheid en veiligheid op het werk](#)

Door de groep **Werknemers van het EESC**

In een tijd waarin verschillende crises en transities het arbeidsbestel veranderen, kan de sociale dialoog een onmisbaar instrument zijn om drie kerndoelstellingen te verwezenlijken: anticiperen op en omgaan met veranderingen als gevolg van de groene, digitale en demografische transitie; betere preventie van arbeidsongevallen en beroepsziekten; en een betere paraatheid voor mogelijke toekomstige gezondheidscrisis.

Naast de sociale dialoog moet de EU waar nodig met nieuwe regelgeving komen, richtsnoeren opstellen voor onder meer telewerk, en de Europese kaderovereenkomst van 2002 bijwerken.

De pandemie is de gelegenheid om nieuwe collectieve mogelijkheden te creëren om toekomstige crises het hoofd te bieden en de gevolgen ervan voor de gezondheid en veiligheid op het werk te verzachten. De herstelplannen moeten de rol van de sociale partners versterken in de lidstaten waar zij het minste gewicht in de schaal leggen.

De kosten van beroepsziekten zoals hartaandoeningen en burn-out moeten nauwlettend in de gaten worden gehouden om op het juiste niveau passende maatregelen vast te stellen, in overeenstemming met “Vision Zero”, een aanpak om een einde te maken aan werkgerelateerde sterfgevallen in de EU.

Maatregelen inzake de veiligheid en gezondheid op het werk die via de sociale dialoog worden uitgevoerd, dragen positief bij tot de gezondheid van werknemers, kunnen de rentabiliteit van bedrijven verbeteren, en verminderen de kosten op het gebied van de gezondheidszorg en in verband met ziekteverzuim. De kosten voor de samenleving van werkgerelateerde letsels en ziekten worden op 3,3 % van het bbp van de EU geraamd (476 miljard EUR), oftewel ruim de helft van de middelen van het herstelplan.

Daarom moet een preventiecultuur tot stand worden gebracht, onder meer door de actoren in de sociale dialoog op te leiden, de bewustwording van nieuwe risico's te vergroten en de beschikbare middelen te versterken en te verspreiden.

De bipartiete onderhandelingen tussen de Europese sociale partners zijn van cruciaal belang om de problemen inzake gezondheid en veiligheid op het werk aan te pakken. De tenuitvoerlegging van de autonome overeenkomsten is echter soms ongelijk, naargelang van de relatieve sterkte van de sociale dialoog en gezien de verscheidenheid aan arbeidsverhoudingenstelsels in de lidstaten. Daarom is er behoefte aan regelgeving voor bepaalde problematieken, zoals psychosociale risico's en spier- en skeletaandoeningen. (prp)

Leden van de groep Diversiteit Europa spreken hun verwachtingen uit ten aanzien van het Franse voorzitterschap

Door de groep Diversiteit Europa van het EESC

Nu het Franse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie op gang is gekomen, delen de Franse leden van de groep Diversiteit Europa hun verwachtingen voor dit semester, variërend van een sterkere Europese democratie tot het verleggen van de focus van de EU naar de burgers van Europa.

Sinds 1 januari 2022 bekleedt Frankrijk het zes maanden durende voorzitterschap van de Raad van de EU. Een van haar prioriteiten is het versterken van de Europese democratie. Het programma van het Franse voorzitterschap heeft als kern drie hoofddoelstellingen, waaronder een humaan Europa, dat luistert naar de zorgen van de burgers in het kader van de lopende Conferentie over de toekomst van Europa (CoFoE).

Als vertegenwoordiger van het maatschappelijk middenveld steunt het EESC deze doelstelling en is het actief betrokken bij de Conferentie. De verwachtingen van de Franse leden van de groep Diversiteit Europa zijn hooggespannen.

Dominique Gillot ([FG PEP](#), [CNCPH](#)) verwacht dat het idee van een inclusief Europa opnieuw wordt bekrachtigd, voor wat betreft solidariteit en gezondheid, volledige participatie van de burgers, en bijzondere aandacht voor mensen met een handicap en voor ouderen.

Volgens **Patricia Blanc** ([Imagine for Margo](#) – Kinderen zonder kanker) heeft COVID-19 gezondheid in het middelpunt van de publieke belangstelling geplaatst. Zij stelt nadrukkelijk: “Laten we niet vergeten dat in Europa elk jaar miljoenen mensen door kanker en zeldzame ziekten worden getroffen.”

Joël Destom ([MIAG](#), [AG2R La Mondiale](#)) hoopt dat “de trefwoorden van het Franse voorzitterschap, namelijk herstel, saamhorigheid, kracht, en sociale, digitale en klimaatkwesities, in de overzeese gebiedsdelen nog meer weerklank vinden.”

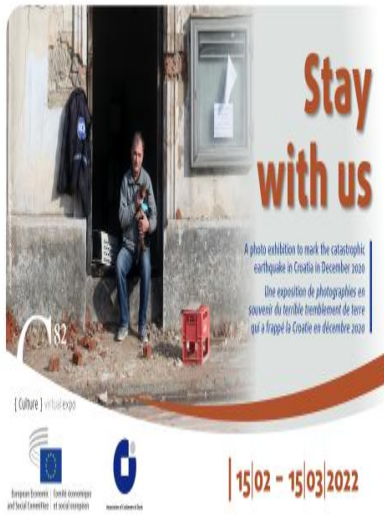
Arnaud Schwartz ([FNE](#)) wil dat het Franse voorzitterschap “in woord en daad ambitieus is, door de milieuwetgeving correct toe te passen.”

Laurence Sellos ([Chambre d’Agriculture de Seine Maritime](#)) vreest dat de Europese productie door de Green Deal voor de landbouw in zijn huidige vorm drastisch zal dalen. “Wij dringen er bij het Franse voorzitterschap op aan dit standpunt te herzien, zodat de wetenschap de landbouw helpt haar agro-ecologische transitie te versnellen en ons helpt de klimaatverandering aan te pakken”, aldus mevrouw Sellos.

Tot slot meent **Thierry Libaert** ([FNH](#)) dat “Europa een indrukwekkend streven vertegenwoordigt maar aan dynamiek heeft ingeboet en onvoldoende transparant werkt.” Hij zei: “Het Franse voorzitterschap van de EU is een uitgelezen kans om te proberen de burgers opnieuw met Europa te verbinden. Dus laten we het over Europa hebben, en nog meer over de Europeanen.”

Bezoek de [website van het Comité](#) om meer te weten te komen over het werk van de groep Diversiteit Europa in verband met de CoFoE en in het kader van het Franse voorzitterschap. (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

“Stay with us”: de nasleep van de aardbeving in Kroatië in beeld

Het EESC organiseert een fototentoonstelling over de desastreuze aardbeving in Kroatië in december 2020.

De collectie van 25 foto's, getiteld “Stay with us”, is bedoeld om mensen bewust te maken van de verwoestende gevolgen van natuurrampen voor allerlei menselijke, sociale en commerciële activiteiten.

Te zien is hoe ambachtslieden die hun werkplaatsen kwijtraakten en niet over middelen beschikten om hun activiteiten voort te zetten, verenigd en positief zijn gebleven en zo mensen zijn blijven inspireren.

De beelden zijn vooral genomen in en rond de regio's Sisak, Petrinja en Glina, waar een jaar na dato de ravage nog altijd zichtbaar is en nog talloze herstelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd.

De tentoonstelling loopt van **15 februari t/m 15 maart 2022** en is integraal te zien via de website van het EESC. (ck)

De circulaire economie, daar zit muziek in!

Op 2 maart zal er bij het EESC in de marge van zijn stakeholderconferentie over de circulaire economie 2022 (ECESP) een speciaal optreden plaatsvinden, getiteld “Music with Trash”.

Het optreden zal worden verzorgd door het [internationale percussietrio TrashBeatz](#). Concreet zullen workshops over de circulaire economie gecombineerd worden met muziek op basis van afval.

“We geven afval een tweede leven door muziek te spelen met instrumenten die van afval zijn gemaakt”, aldus **TrashBeatz**.

Voorwaar een bij uitstek geschikte artistieke omlijsting van de jaarlijkse ECESP-conferentie, getiteld “Towards a new normal: sustainable products for sustainable consumption”.

Deze conferentie vindt in hybride vorm op 1 en 2 maart plaats en wordt gezamenlijk georganiseerd door het EESC en de Europese Commissie. Meer informatie over het evenement is te vinden op de [ECESP-website](#). (ck)

“De waarheid over leugens” wordt binnenkort onthuld

Terwijl het EESC zich opmaakt om 99 middelbare scholieren en hun begeleiders te verwelkomen op zijn jongerenevenement van 2022, getiteld “De waarheid over leugens. Jongeren tegen desinformatie”, brengen EESC-leden die als mentor van de scholieren fungeren een bezoek aan de geselecteerde scholen om kennis te maken en van gedachten te wisselen met de delegaties die zullen deelnemen aan YEYS.

Deze ontmoetingen staan op het interactieve platform van de Conferentie over de toekomst van Europa, onder de hoofdstukken Jongeren en Participatieve democratie.

“De waarheid over leugens. Jongeren tegen desinformatie” is de titel die dit jaar is gekozen voor [Jouw Europa, jouw mening](#) (YEYS), het vlaggenschipevenement voor jongeren van het EESC. Het zal op 31 maart en 1 april 2022 volledig op afstand plaatsvinden. Het [programma](#) staat nu online. (ck)

Dagen van het maatschappelijk middenveld 2022

Van 15 tot 17 maart 2022 vinden de dagen van het maatschappelijk middenveld plaats, met als titel “De EU als motor van gedeelde welvaart — het maatschappelijk middenveld voor een economie die werkt voor de mensen en de planeet”

De dagen van het maatschappelijk middenveld komen op een cruciaal moment voor Europa, nu de COVID-19-pandemie nog aan de gang is en de Conferentie over de toekomst van Europa in de slotfase zit. Tijdens het evenement zal worden onderzocht hoe Europa veerkrachtiger kan worden gemaakt door middel van een rechtvaardige transitie die de mens en het milieu ten goede komt en die tegelijkertijd de Europese welvaart vergroot.

Bij een dergelijke transitie moeten ook de grondrechten en de beginselen van de EU worden verdedigd en bevorderd: democratie, mensenrechten, sociale rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid. In 2021 werden deze beginselen echter zwaar op de proef gesteld. Als pleitbezorgers, aanjagers van verandering en hoeders van het algemeen belang spelen maatschappelijke organisaties een cruciale rol bij het verdedigen van deze waarden, op alle niveaus.

In zeven interactieve workshops in hybride vorm of volledig online zullen de volgende belangrijke onderwerpen worden onderzocht:

- bijscholingsmogelijkheden voor iedereen;
- intergenerationele dialogen tussen ondernemers in de Europese Unie;
- vrijwilligers voor welvaart;
- een gunstig klimaat voor het maatschappelijk middenveld: betekenisvolle participatie;
- een democratische economie opbouwen met het oog op een rechtvaardige transitie;
- een groene sociale markteconomie voor de toekomst van Europa;
- de toekomst van de sociale bescherming en de Europese verzorgingsstaat: minimuminkomensregelingen en de toegang tot kwalitatief hoogwaardige sociale voorzieningen.

De workshops zullen worden ingeleid en afgesloten door twee paneldiscussies op hoog niveau tijdens respectievelijk de openingssessie en de slotsessie.

De dagen van het maatschappelijk middenveld 2022 worden georganiseerd door het Europees Economisch en Sociaal Comité, in samenwerking met zijn [verbindingsgroep](#).

Meer informatie over het programma, de sprekers en de workshops vindt u op de [webpagina van het evenement](#), die regelmatig wordt bijgewerkt. U kunt ons ook volgen op twitter: @EESC_LiaisonG #CivSocDays. (ks)

Redactie

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Aan deze uitgave werkten mee

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Karen Serafini (ks)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Coördinatie

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adres

Europees Economisch en Sociaal Comité
Jacques Delorsgebouw, Belliardstraat 99, B-1040
Brussel, België

EESC Info verschijnt negen keer per jaar – telkens ter gelegenheid van een EESC-zitting. ?EESC info is beschikbaar in 23 talen.

EESC Info is niet het officiële verslag van de werkzaamheden van het EESC. Voor die werkzaamheden wordt verwezen naar het Publicatieblad van de Europese Unie en andere publicaties van het EESC.

Reproductie – onder vermelding van EESC Info – is toegestaan, op voorwaarde dat de redactie een link wordt toegestuurd.

03/2022